

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B** **ROZPORZĄDZENIE EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO (UE) NR 795/2014**
z dnia 3 lipca 2014 r.
w sprawie wymogów nadzorczych w odniesieniu do systemów płatności o znaczeniu systemowym
(EBC/2014/28)
(Dz.U. L 217 z 23.7.2014, s. 16)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2017/2094 z dnia 3 listopada 2017 r.	L 299	11	16.11.2017

▼B**ROZPORZĄDZENIE EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO (UE) NR 795/2014**

z dnia 3 lipca 2014 r.

w sprawie wymogów nadzorczych w odniesieniu do systemów płatności o znaczeniu systemowym

*(EBC/2014/28)**Artykuł 1***Przedmiot i zakres regulacji**

1. Niniejsze rozporządzenie określa wymogi nadzorcze w odniesieniu do SIPS.

2. Rada Prezesów przyjmuje decyzję identyfikującą systemy płatności podlegające niniejszemu rozporządzeniu, ich odpowiednich operatorów oraz właściwe organy. Lista ta zostanie opublikowana na stronie internetowej EBC i będzie podlegała aktualizacji po każdej zmianie.

3. System płatności identyfikuje się jako SIPS, jeżeli: a) zgodnie z dyrektywą 98/26/WE kwalifikuje się do bycia zgłoszonym jako system przez państwo członkowskie, którego walutą jest euro, lub jego operator ma siedzibę w strefie euro, w tym w formie oddziału, za którego pośrednictwem prowadzony jest system; oraz b) przynajmniej dwa poniższe kryteria są w jego przypadku spełnione na przestrzeni roku kalendarzowego:

(i) całkowita średnia wartość dzienna przetwarzanych przez niego płatności w euro przekracza 10 mld EUR;

▼M1

(ii) całkowita wielkość przetwarzanych płatności w euro stanowi przynajmniej jedną z poniższych wartości:

— 15 % całkowitej wielkości płatności w euro w Unii,

— 5 % całkowitej wielkości transgranicznych płatności w euro w Unii,

— udział w rynku w wysokości 75 % całkowitej wielkości płatności w euro na poziomie państwa członkowskiego, którego walutą jest euro;

▼B

(iii) jego działalność transgraniczna (tzn. uczestnicy z siedzibą w państwie innym, niż państwo siedziby operatora SIPS lub powiązania transgraniczne z innymi systemami płatności) obejmuje przynajmniej pięć państw i generuje minimum 33 % całkowitej liczby płatności w euro przetwarzanych przez dany SIPS;

(iv) jest wykorzystywany do rozrachunku innych infrastruktur rynku finansowego.

▼ M1

Identyfikacji dokonuje się z częstotliwością roczną.

3a. Decyzja przyjęta na podstawie ust. 2 pozostaje w mocy do czasu jej uchylenia. Przeglądy weryfikacyjne systemów płatności zidentyfikowanych jako SIPS przeprowadza się z częstotliwością roczną w celu zweryfikowania, czy nadal spełniają one kryteria, na podstawie których dokonano takiej identyfikacji.

4. Operatorzy SIPS współpracują w sposób ciągły z właściwym organem i zapewniają zgodność prowadzonych przez siebie SIPS z wymogami określonymi w art. 3–21, w tym w zakresie ogólnej skuteczności ich zasad, procedur, procesów i ram. Ponadto operatorzy SIPS współpracują z właściwym organem w celu wspierania realizacji szerszego celu w postaci popierania sprawnego funkcjonowania systemów płatniczych na poziomie systemowym.

▼ B*Artykuł 2***Definicje**

Dla celów niniejszego rozporządzenia użyte w nim terminy oznaczają:

- 1) „system płatności” — formalne porozumienie trzech lub większej liczby uczestników, nie wliczając w to banków rozrachunkowych, partnerów centralnych, izb rozliczeniowych ani uczestników pośrednich, cechujące się wspólnymi zasadami i jednolitymi uzgodnieniami służącymi realizacji poleceń przelewu pomiędzy uczestnikami;
- 2) „polecenie przelewu” ma znaczenie nadane terminowi „zlecenie transferu” w definicji zawartej w pierwszym tiret art. 2 lit. i) dyrektywy 98/26/WE;
- 3) „ryzyko systemowe” — ryzyko tego, że niewykonywanie przez uczestnika lub operatora SIPS obowiązków w ramach SIPS spowoduje niezdolność innych uczestników lub operatora danego SIPS do wykonania ich obowiązków, gdy staną się one wymagalne, co potencjalnie wiąże się z efektem przenoszenia się ryzyka, stanowiącym zagrożenie dla stabilności systemu finansowego lub dla zaufania do tego systemu;
- 4) „operator SIPS” — podmiot prawny ponoszący odpowiedzialność prawną za prowadzenie SIPS;
- 5) „właściwy organ” — bank centralny Eurosystemu posiadający podstawowe kompetencje nadzorcze, zidentyfikowany jako taki zgodnie z art. 1 ust. 2;
- 6) „SIPS Eurosystemu” — SIPS, którego właścicielem i operatorem jest bank centralny Eurosystemu;
- 7) „ryzyko prawne” — ryzyko wynikające ze stosowania przepisów ustawowych lub wykonawczych, zazwyczaj skutkujące stratą;

▼ B

- 8) „ryzyko kredytowe” — ryzyko tego, że kontrahent — będący uczestnikiem lub innym podmiotem — stanie się niezdolny do wykonania swych zobowiązań finansowych w momencie, w którym staną się one wymagalne lub w innym momencie w przyszłości;
- 9) „ryzyko płynności” — ryzyko tego, że kontrahent — będący uczestnikiem lub innym podmiotem — stanie się niezdolny do wykonywania swoich zobowiązań finansowych w momencie, w którym staną się one wymagalne, pomimo faktu, iż może posiadać wystarczające środki do wykonania takich zobowiązań w przyszłości;
- 10) „ryzyko operacyjne” — ryzyko tego, że problemy w zakresie systemów informatycznych lub wewnętrznych procesów, błędy ludzkie, błędy w zakresie zarządzania lub zakłócenia spowodowane przez zewnętrzne wydarzenia lub zlecone usługi spowodują ograniczenie, pogorszenie lub zaprzestanie świadczenia usług oferowanych przez SIPS;
- 11) „ryzyko powiernicze” — ryzyko poniesienia straty na aktywach przechowywanych przez powierników w przypadku niewypłacalności, niedbalstwa, oszustwa, złego zarządzania powiernika lub subpowiernika, a także niewłaściwego prowadzenia ewidencji przez taki podmiot;
- 12) „ryzyko inwestycyjne” — ryzyko poniesienia straty przez operatora SIPS lub uczestnika w przypadku inwestowania przez operatora SIPS środków własnych lub środków uczestników, np. zabezpieczeń;
- 13) „ryzyko rynkowe” — ryzyko poniesienia straty zarówno na pozycjach bilansowych, jak i pozabilansowych, wynikające z wahań cen rynkowych;

▼ M1

- 14) „system odroczonego rozrachunku netto” (*deferred net settlement system, system DNS*) — system, w odniesieniu do którego rozrachunek w pieniądzu banku centralnego odbywa się w ujęciu netto na koniec ustalonego wcześniej cyklu rozrachunkowego, np. na koniec lub w trakcie dnia operacyjnego;

▼ B

- 15) „zabezpieczenie transgraniczne” — zabezpieczenie, w ramach którego, z perspektywy państwa, w którym dane aktywa zostają przyjęte jako zabezpieczenie, przynajmniej jedno z poniższych jest obce: a) waluta denominacji; b) państwo lokalizacji aktywów; lub c) państwo siedziby emitenta;
- 16) „płatność transgraniczna” — płatność pomiędzy uczestnikami mającymi siedziby w różnych państwach;
- 17) „infrastruktura rynku finansowego” — wielostronny system pomiędzy uczestniczącymi instytucjami, w tym operatorem systemu, wykorzystywany w celu rozliczania, rozrachunku i ewidencji płatności, papierów wartościowych, instrumentów pochodnych lub innych transakcji finansowych;

▼ **M1**

- 18) „uczestnik bezpośredni” — podmiot prawny pozostający w stosunku umownym z operatorem SIPS, którego obowiązują odpowiednie zasady i procedury SIPS, który ma możliwość nadawania oraz otrzymywania poleceń przelewu w tym systemie;
- 18a) „uczestnik pośredni” — podmiot prawny niemający bezpośredniego dostępu do usług SIPS, którego zasadniczo nie obowiązują bezpośrednio odpowiednie zasady i procedury SIPS i którego polecenia przelewu są poddawane rozliczeniu, rozrachunkowi i ewidencji przez SIPS za pośrednictwem uczestnika bezpośredniego. Odpowiednie podmioty prawne ograniczają się do:
- (i) instytucji kredytowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽¹⁾;
 - (ii) przedsiębiorstw inwestycyjnych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾;
 - (iii) przedsiębiorstw, których siedziba znajduje się poza Unią i których zadania odpowiadają zadaniom unijnych instytucji kredytowych lub unijnych przedsiębiorstw inwestycyjnych w rozumieniu ppkt (i) i (ii);
 - (iv) organów władzy publicznej i przedsiębiorstw przez nie gwarantowanych oraz partnerów centralnych, agentów rozrachunkowych, izb rozliczeniowych i operatorów systemu w rozumieniu art. 2 lit. c), d), e) i p) dyrektywy 98/26/WE;
 - (v) instytucji płatniczych i instytucji pieniądza elektronicznego w rozumieniu art. 4 pkt 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 ⁽³⁾ i art. 2 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniająca dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością, zmieniająca dyrektywy 2005/60/WE i 2006/48/WE oraz uchylająca dyrektywę 2000/46/WE (Dz.U. L 267 z 10.10.2009, s. 7).

▼ B

- 19) „organ zarządzający” — zarząd lub radę nadzorczą operatora SIPS lub, zgodnie z prawem krajowym, oba te organy;
- 20) „kadra zarządzająca” — dyrektorów wykonawczych, tzn. członków organu zarządzającego w systemie jednopoziomowym, którzy zajmują się codziennym prowadzeniem spraw operatora SIPS, oraz członków zarządu operatora SIPS w systemie dwupoziomowym;
- 21) „odpowiednie podmioty zainteresowane” — uczestników, infrastruktury rynku finansowego wpływające na ryzyko ponoszone przez SIPS, a także, w poszczególnych przypadkach, innych zainteresowanych uczestników rynku;
- 22) „ekspozycja kredytowa” — zagrożoną kwotę lub wartość, co do której istnieje ryzyko, że uczestnik nie ureguluje jej w pełnej wysokości — albo w momencie wymagalności zobowiązania, albo w terminie późniejszym;
- 23) „zabezpieczenie” — aktywo lub przyrzeczenie osoby trzeciej wykorzystane przez dającego zabezpieczenie w celu zabezpieczenia zobowiązania wobec przyjmującego zabezpieczenie. Zabezpieczenie obejmuje zarówno zabezpieczenie krajowe, jak i zabezpieczenie transgraniczne;
- 24) „podmiot zapewniający płynność” — podmiot zapewniający środki pieniężne na podstawie art. 5 ust. 3, art. 6 ust. 5, art. 8 ust. 1, art. 8 ust. 9 i art. 8 ust. 11 lub aktywa na podstawie art. 8 ust. 4, w tym uczestnika SIPS lub podmiot zewnętrzny;
- 25) „skrajne ale prawdopodobne warunki rynkowe” — wyczerpujący zbiór historycznych i hipotetycznych warunków, w tym najbardziej niebezpiecznych okresów, w jakich funkcjonowały rynki, na których działa dany SIPS;
- 26) „zamierzona data rozrachunku” — datę wprowadzaną do SIPS przez składającego polecenie przelewu jako datę rozrachunku;
- 27) „ogólne ryzyko prowadzenia działalności” — wszelkie potencjalne osłabienie sytuacji finansowej SIPS jako podmiotu gospodarczego w wyniku obniżenia przychodów lub wzrostu wydatków, które prowadzi do przewyższenia przychodów przez wydatki i które skutkuje stratą, która musi zostać pokryta z kapitału;
- 28) „plan naprawczy” — plan opracowany przez operatora SIPS w celu przywrócenia sprawnego funkcjonowania SIPS;
- 29) „plan uporządkowanej likwidacji” — plan opracowany przez operatora SIPS w celu uporządkowanej likwidacji SIPS;
- 30) przymiotnik „istotny” określa ryzyko, zależności lub zmiany, jakie mogą mieć wpływ na zdolność podmiotu do działania lub świadczenia usług zgodnie z oczekiwaniami;
- 31) „odpowiednie organy” — organy mające uzasadniony interes w uzyskaniu dostępu do informacji pochodzących z SIPS w celu wypełnienia przez te organy nałożonych na nie obowiązków ustawowych, np. organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz organy sprawujące nadzór nad głównymi uczestnikami;

▼ B

- 32) „ryzyko podstawowe” — ryzyko, że kontrahent utraci kwotę równą całkowitej wartości transakcji, tzn. albo ryzyko, że sprzedawca aktywów finansowych dokona nieodwołalnej dostawy aktywów, ale nie otrzyma zapłaty, albo ryzyko, że nabywca aktywów finansowych w sposób nieodwołalny zapłaci za te aktywa, ale ich nie otrzyma;
- 33) „bank powierniczy” — bank przechowujący i chroniący aktywa finansowe osób trzecich;
- 34) „bank rozrachunkowy” — bank prowadzący rachunki dotyczące płatności, na których odbywa się wykonanie zobowiązań wynikających z systemu płatności;
- 35) „agent nostro” — bank, z którego korzystają uczestnicy SIPS w celu rozrachunku;
- 36) „płatność jednostronna” — płatność obejmującą tylko jeden transfer funduszy w jednej walucie;
- 37) „płatność dwustronna” — płatność obejmującą dwa transfery funduszy w różnych walutach w ramach systemu rozrachunkowego opartego na wymianie aktywów;
- 38) „ryzyko korelacji” — ryzyko wynikające z ekspozycji wobec uczestnika lub emitenta w sytuacji, gdy zabezpieczenie złożone przez tego uczestnika lub wyemitowane przez tego emitenta jest w wysokim stopniu skorelowane z jego ryzykiem kredytowym;
- 39) „dzień operacyjny” ma znaczenie nadane terminowi „dzień roboczy” w definicji zawartej w art. 2 lit. n) dyrektywy 98/26/WE;

▼ M1

- 40) „niezależny dyrektor” — członka organu zarządzającego bez kompetencji wykonawczych, który nie ma relacji biznesowych, rodzinnych ani innych powiązań prowadzących do konfliktu interesów z SIPS lub operatorem SIPS, ich kontrolującymi udziałowcami, ich kadram zarządzającą lub ich uczestnikami, i który nie miał takich powiązań w okresie dwóch lat poprzedzających członkostwo w organie zarządzającym;
- 41) „podmiot powiązany” — spółkę kontrolującą uczestnika, kontrolowaną przez niego lub będącą kontrolowaną wraz z uczestnikiem. Kontrolę nad spółką rozumie się jako a) utrzymywanie na własność, kontrolowanie lub posiadanie 20 % lub więcej klasy papierów wartościowych spółki dających prawo głosu; lub b) konsolidację spółki na cele sprawozdawczości finansowej;
- 42) „sytuacja nadzwyczajna” — zdarzenie, zjawisko lub okoliczności mogące potencjalnie prowadzić do utraty lub zakłócenia działań, usług lub funkcji SIPS, w tym do zakłócenia lub uniemożliwienia ostatecznego rozrachunku;

▼ M1

- 43) „zobowiązania finansowe” — zobowiązania prawne powstające w ramach SIPS pomiędzy uczestnikami lub pomiędzy uczestnikami a operatorem SIPS w następstwie wprowadzenia do tego SIPS poleceń przelewu;
- 44) „środki korygujące” — określone środki lub działania, niezależnie od ich formy, czasu trwania lub wagi, nakładane na operatora SIPS przez właściwy organ w celu usunięcia skutków niezastosowania się do wymogów wskazanych w art. 3–21 lub w celu zapobieżenia ponownemu niezastosowaniu się do nich.

▼ B*Artykuł 3***Podstawy prawne**

1. Operator SIPS ocenia, czy właściwe przepisy prawne we wszystkich odnośnych systemach prawnych zapewniają wysoki stopień pewności w odniesieniu do działalności danego SIPS i obejmują wszystkie istotne aspekty tej działalności.
2. Operator SIPS ustanawia zasady i procedury SIPS oraz zawiera umowy, które są jasne i spójne z właściwymi przepisami prawnymi obowiązującymi we wszystkich odnośnych systemach prawnych.
3. Operator SIPS musi być w stanie wskazać właściwym organom, uczestnikom i, w odpowiednich przypadkach, klientom uczestników, właściwych przepisów prawnych, zasad, procedur i umów dotyczących działania SIPS w jasny i łatwy do zrozumienia sposób.
4. Operator SIPS podejmuje kroki w celu zagwarantowania wykonalności stosowanych przez niego zasad, procedur i umów we wszystkich odnośnych systemach prawnych oraz w celu zapewnienia, aby działania, które podejmuje on na podstawie tych zasad, procedur i umów nie zostały unieważnione, cofnięte lub zawieszane.
5. Operator SIPS prowadzący działalność w więcej niż jednym systemie prawnym dokonuje identyfikacji ryzyka wynikającego z potencjalnej kolizji przepisów prawnych i ogranicza to ryzyko.
6. Operator SIPS podejmuje wszelkie możliwe działania w celu zapewnienia, aby prowadzony przez niego SIPS został wskazany zgodnie z dyrektywą 98/26/WE.

*Artykuł 4***Zarządzanie**

1. Operator SIPS posiada udokumentowane cele, które odgrywają istotną rolę w zakresie bezpieczeństwa i skuteczności danego SIPS. Cele te w sposób wyraźny wspierają stabilność finansową i inne zjawiska istotne z punktu widzenia interesu publicznego, w szczególności otwarte i wydajne rynki finansowe.

▼ M1

2. Operator SIPS dysponuje skutecznymi i udokumentowanymi rozwiązaniami dotyczącymi zarządzania, ustanawiającymi jasne i bezpośrednie zależności w zakresie obowiązków i odpowiedzialności. Rozwiązania te podlegają udostępnieniu właściwemu organowi, właścicielom i uczestnikom. Operator SIPS przekazuje skrócone wersje wspomnianych dokumentów do wiadomości publicznej.

▼ B

3. Zadania i zakres odpowiedzialności organu zarządzającego podlegają jasnemu zdefiniowaniu. Zadania i zakres odpowiedzialności organu zarządzającego obejmują wszystkie następujące elementy:

- a) ustalanie jasnych celów strategicznych SIPS;
- b) ustalanie udokumentowanych procedur w zakresie funkcjonowania danego SIPS, w tym procedur mających na celu identyfikację konfliktów interesów jego członków, podejmowanie działań wobec tych konfliktów i zarządzanie nimi;
- c) z wyłączeniem SIPS Eurosystemu, zapewnianie skutecznej selekcji, monitorowania i, w odpowiednich przypadkach, usuwanie ze stanowisk członków kadry zarządzającej;
- d) z wyłączeniem SIPS Eurosystemu, ustalanie odpowiednich polityk w zakresie wynagrodzeń zgodnych z dobrymi praktykami i opartych na długoterminowych osiągnięciach.

4. Z wyłączeniem SIPS Eurosystemu, organ zarządzający dokonuje oceny wyników swej działalności, zarówno jako organu, jak i poszczególnych jego członków, co najmniej raz do roku.

▼ M1

5. Skład organu zarządzającego zapewnia uczciwość zawodową oraz, z wyłączeniem SIPS Eurosystemu, odpowiednie połączenie umiejętności technicznych, wiedzy i doświadczenia, zarówno w zakresie SIPS, jak i w zakresie rynków finansowych w ogólności, co pozwala organowi zarządzającemu na wypełnianie przypisanych mu zadań i obowiązków. Jego skład uwzględnia także alokację kompetencji zgodnie z prawem krajowym. Z wyłączeniem SIPS Eurosystemu oraz jeżeli jest to dozwolone przez prawo krajowe, w składzie organu zarządzającego znajdują się członkowie bez kompetencji wykonawczych, w tym przynajmniej jeden niezależny dyrektor.

▼ B

6. Rola kadry zarządzającej, jej zakres odpowiedzialności i kanały sprawozdawczości podlegają jasnemu zdefiniowaniu. Skład kadry zarządzającej zapewnia uczciwość zawodową i odpowiednie połączenie umiejętności technicznych, wiedzy i doświadczenia, zarówno w zakresie SIPS, jak i w zakresie rynków finansowych w ogólności, co pozwala kadrze zarządzającej na wypełniania przypisanych jej obowiązków w zakresie prowadzenia SIPS i zarządzania ryzykiem ponoszonym przez operatora SIPS. Zakres odpowiedzialności kadry zarządzającej obejmuje zapewnianie, pod kierownictwem organu zarządzającego, wszystkich następujących elementów:

- a) spójności działań operatora SIPS z jego celami, strategią oraz poziomem tolerancji ryzyka;

▼ B

- b) odpowiedniego opracowania i egzekwowania wewnętrznych procedur kontrolnych oraz powiązanych procedur, a także odpowiedniego nadzoru nad nimi, w celu wspierania celów operatora SIPS;
- c) poddawania wewnętrznych procedur kontrolnych i powiązanych procedur regularnej weryfikacji i regularnemu testowaniu przez dysponujące odpowiednią liczbą dobrze wyszkolonego personelu działy odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem i audyt wewnętrzny;
- d) aktywnego uczestnictwa w procesie kontroli ryzyka;
- e) przeznaczenia odpowiednich środków na cele zarządzania ryzykiem przez SIPS.

7. Organ zarządzający ustala i nadzoruje udokumentowane ramy zarządzania ryzykiem, które:

- a) obejmują politykę operatora SIPS dotyczącą tolerancji ryzyka;
- b) określają odpowiedzialność za decyzje dotyczące ryzyka i sposób jej egzekwowania;
- c) odnoszą się do procesu podejmowania decyzji w przypadkach kryzysu i w sytuacjach nadzwyczajnych;
- d) odnoszą się do zasad przeprowadzania kontroli wewnętrznych.

▼ M1

Organ zarządzający zapewnia funkcjonowanie trzech jasnych i skutecznych linii obrony (w postaci działalności operacyjnej, zarządzania ryzykiem i audytu wewnętrznego), które pozostają od siebie odseparowane, są wyposażone w odpowiednie kompetencje i zasoby, mają zapewnioną odpowiednią niezależność i odpowiedni dostęp do organu zarządzającego.

7a. Zatwierdzenia przez organ zarządzający wymagają decyzje mające znaczny wpływ na profil ryzyka SIPS oraz kluczowe dokumenty dotyczące ryzyka regulujące działania SIPS. Organ zarządzający dokonuje przynajmniej zatwierdzenia oraz rocznego przeglądu ram kompleksowego zarządzania ryzykiem, o których mowa w art. 5 ust. 1, ram dotyczących ryzyka operacyjnego oraz związanego z nimi planu ciągłości działania, o których mowa odpowiednio w art. 15 ust. 1 i art. 15 ust. 5, planu naprawczego i planu uporządkowanej likwidacji oraz planu kapitałowego, o których mowa odpowiednio w art. 5 ust. 4 i art. 13 ust. 6, ram dotyczących ryzyka kredytowego i ryzyka płynności, o których mowa odpowiednio w art. 6 ust. 1 i art. 8 ust. 1, ram dotyczących zabezpieczenia regulujących zarządzanie ryzykiem, o których mowa w art. 7, strategii inwestycyjnej SIPS, o której mowa w art. 14 ust. 4, a także ram dotyczących odporności cybernetycznej, o których mowa w art. 15 ust. 4 a.

▼ B

8. Zarząd gwarantuje, aby istotne decyzje mające wpływ na techniczne i funkcjonalne aspekty SIPS, jego zasady oraz ogólną strategię, zwłaszcza w odniesieniu do wyboru rozwiązań dotyczących rozliczeń i rozrachunku, struktury operacyjnej, zakresu produktów będących przedmiotem rozliczeń i rozrachunku, a także stosowania technologii i procedur, odpowiednio odzwierciedlały uzasadnione interesy odpowiednich podmiotów zainteresowanych w odniesieniu do danego SIPS. Odpowiednie podmioty zainteresowane i, w odpowiednich przypadkach, społeczeństwo, powinny być zawczasu konsultowane w sprawie takich decyzji.

▼ B*Artykuł 5***Ramy kompleksowego zarządzania ryzykiem**

1. Operator SIPS tworzy i utrzymuje solidne ramy zarządzania ryzykiem w celu kompleksowej identyfikacji, pomiaru i monitorowania różnych rodzajów ryzyka, jakie istnieją w ramach SIPS lub są przez SIPS ponoszone, a także w celu zarządzania takimi rodzajami ryzyka. Operator SIPS dokonuje przeglądu ram zarządzania ryzykiem co najmniej raz do roku. Ramy zarządzania ryzykiem:

- a) obejmują politykę operatora SIPS dotyczącą tolerancji ryzyka oraz odpowiednie narzędzia zarządzania ryzykiem;
- b) określają odpowiedzialność za decyzje dotyczące ryzyka i zasady jej egzekwowania;
- c) odnoszą się do procesu podejmowania decyzji w sytuacjach nadzwyczajnych dotyczących SIPS, w tym w przypadku zmian na rynkach finansowych potencjalnie mogących mieć negatywny wpływ na płynność rynku i stabilność systemu finansowego w którymkolwiek państwie członkowskim, którego walutą jest euro, w którym siedzibę ma operator SIPS lub któryś z uczestników.

2. Operator SIPS stosuje środki zachęcające uczestników i, w odpowiednich przypadkach, ich klientów, do zarządzania ryzykiem, jakie stanowią oni dla SIPS oraz na jakie narażone są ze strony SIPS, a także do ograniczania takiego ryzyka. W odniesieniu do uczestników takie zachęty obejmują skuteczne, proporcjonalne kary finansowe o charakterze prewencyjnym, rozwiązania oparte na udziale w stracie lub oba wymienione rozwiązania.

3. Co najmniej raz do roku operator SIPS dokonuje przeglądu istotnych źródeł ryzyka, jakie w wyniku wzajemnych zależności SIPS ponosi ze strony innych podmiotów oraz powoduje dla tych podmiotów, co dotyczy między innymi innych infrastruktur rynku finansowego, banków rozrachunkowych, podmiotów zapewniających płynność i usługodawców. Operator SIPS opracowuje narzędzia zarządzania ryzykiem odpowiednio skuteczne i dostosowane do poziomu zidentyfikowanego ryzyka.

▼ M1

4. Operator SIPS definiuje kluczowe operacje i usługi SIPS. Identyfikuje on też szczególne scenariusze, które mogą stanąć na przeszkodzie niezagrażonemu wykonywaniu przez SIPS kluczowych operacji i świadczeniu kluczowych usług w ramach prowadzonej działalności, a także ocenia skuteczność wszystkich możliwości przeprowadzenia postępowania naprawczego oraz — z wyłączeniem SIPS Eurosystemu — przeprowadzenia uporządkowanej likwidacji. Operator SIPS dokonuje przeglądu kluczowych operacji i usług SIPS co najmniej raz do roku. Na podstawie tej oceny przygotowuje on realistyczny plan naprawczy dla danego SIPS oraz — z wyłączeniem SIPS Eurosystemu — plan jego uporządkowanej likwidacji. Plan naprawczy oraz plan uporządkowanej likwidacji powinny zawierać m.in. merytoryczne podsumowanie kluczowych strategii naprawczych i strategii dotyczących uporządkowanej likwidacji, potwierdzenie kluczowych operacji i usług SIPS, a także opis środków potrzebnych do wdrożenia kluczowych strategii. W odpowiednich przypadkach operator SIPS przekazuje właściwym organom informacje wymagane w celu zaplanowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

▼ **M1***Artykuł 6***Ryzyko kredytowe**

1. Operator SIPS ustanawia skuteczne zasady pomiaru i monitorowania ekspozycji kredytowych wobec swych uczestników oraz ekspozycji kredytowych pomiędzy uczestnikami wynikających z procesów płatności, rozliczeń i rozrachunku w ramach SIPS, a także skuteczne zasady zarządzania takimi ekspozycjami.

2. Operator SIPS identyfikuje wszystkie źródła ryzyka kredytowego. Pomiar oraz monitorowanie ekspozycji kredytowych odbywa się przez cały dzień, przy pomocy aktualnych informacji oraz odpowiednich narzędzi zarządzania ryzykiem.

2a. Operator SIPS będący operatorem systemu DNS zapewnia, aby:

a) zobowiązania finansowe powstawały nie później niż w momencie, w którym polecenie przelewu zostaje uwzględnione przy obliczaniu pozycji rozrachunkowych netto dostępnych dla każdego uczestnika; oraz

b) najpóźniej w momencie, o którym mowa w lit. a), dostępne były odpowiednie środki na pokrycie powstałych ekspozycji kredytowych zgodnie z ust. 3 i 4.

3. Operator SIPS, w tym operator systemu DNS z gwarancją rozrachunku, który w ramach operacji SIPS posiada ekspozycję kredytową wobec swych uczestników, pokrywa tę ekspozycję wobec każdego uczestnika za pomocą zabezpieczenia, funduszy gwarancyjnych, kapitału własnego (po potrąceniu kwoty przeznaczonej na pokrycie ogólnego ryzyka prowadzenia działalności) lub innych równoważnych środków finansowych.

4. Operator SIPS, w tym operator systemu DNS, w którym nie ma gwarancji rozrachunku, ale w którym uczestnicy mają ekspozycje kredytowe wynikające z procesów płatności, rozliczeń i rozrachunku w ramach SIPS, jest zobowiązany wprowadzić w odniesieniu do tych uczestników regulamin lub dokonać z nimi ustaleń umownych. Taki regulamin lub ustalenia umowne gwarantują zapewnianie przez uczestników odpowiednich środków, wskazanych w ust. 3, na pokrycie ekspozycji kredytowych wynikających z procesów płatności, rozliczeń i rozrachunku w ramach SIPS wobec tych dwóch uczestników, którzy, wraz z podmiotami powiązanymi, posiadają największą łączną ekspozycję kredytową.

5. Operator SIPS ustanawia regulaminy i procedury dotyczące strat bezpośrednio wynikających z niewykonania zobowiązań wobec SIPS przez jednego lub większą liczbę uczestników. Takie regulaminy i procedury odnoszą się do alokacji potencjalnie niepokrytych strat, w tym do spłaty wszelkich ewentualnych środków pożyczonych przez operatora SIPS od podmiotów zapewniających płynność. Obejmują one zasady i procedury operatora SIPS dotyczące uzupełniania środków finansowych wykorzystanych przez SIPS w okresie trwania warunków skrajnych do poziomu wskazanego w ust. 3 i 4.

▼ B*Artykuł 7***Zabezpieczenie**

1. Operator SIPS przyjmuje jako zabezpieczenie jedynie następujące aktywa: a) środki pieniężne; oraz b) aktywa o niskim ryzyku kredytowym, ryzyku płynności i ryzyku rynkowym, tzn. aktywa, co do których operator SIPS może wykazać przed właściwym organem, w oparciu o odpowiednią ocenę wewnętrzną, że spełniają wszystkie z poniższych warunków:

- (i) zostały wyemitowane przez emitenta charakteryzującego się niskim ryzykiem kredytowym;
- (ii) są w pełni zbywalne i wolne od jakichkolwiek ograniczeń prawnych lub roszczeń osób trzecich;
- (iii) są denominowane w walucie, ryzykiem której zarządza operator SIPS;
- (iv) istnieją dla nich wiarygodne dane na temat cen, które są regularnie publikowane;
- (v) nie są z innego względu obciążone znacznym ryzykiem korelacji;
- (vi) nie zostały wyemitowane przez uczestnika dostarczającego zabezpieczenie ani przez podmiot wchodzący w skład tej samej grupy, poza przypadkiem zabezpieczonych obligacji, i tylko wówczas, gdy aktywa w puli zabezpieczeń są przedmiotem odpowiedniej segregacji opartej o solidne ramy prawne i spełniają one warunki określone w pkt (i)–(v).

Dokonując wewnętrznej oceny zgodności z pkt (i)–(vi), operator SIPS ustala, dokumentuje i stosuje obiektywną metodologię.

2. Operator SIPS określa i wdraża polityki i procedury mające na celu monitorowanie jakości kredytowej, płynności rynku i zmienności cen w odniesieniu do każdego aktywa przyjętego jako zabezpieczenie. Regularnie, co najmniej raz do roku, operator SIPS dokonuje przeglądu adekwatności swych polityk i procedur dotyczących wyceny. Takiego przeglądu dokonuje się także zawsze w przypadku zajścia zmian, które wpływają na ekspozycję SIPS na ryzyko. Operator SIPS dokonuje wyceny rynkowej posiadanych zabezpieczeń co najmniej raz dziennie.

3. Operator SIPS określa stabilne i ostrożne redukcje wartości i testuje je co najmniej raz do roku, biorąc pod uwagę możliwość wystąpienia na rynku warunków skrajnych. Co najmniej raz do roku procedury dotyczące redukcji wartości podlegają zatwierdzeniu przez inne osoby spośród personelu, niż te, które określiły procedury dotyczące redukcji wartości i je stosowały.

▼ B

4. Operator SIPS podejmuje kroki mające na celu uniknięcie skoncentrowanych inwestycji w określone papiery wartościowe, w przypadku gdy znacznie zmniejszyłoby to możliwość szybkiego upłynnienia takich aktywów bez znacznego obniżenia ceny.

5. Operator SIPS, który przyjmuje zabezpieczenia transgraniczne, dokonuje identyfikacji i ograniczenia ryzyka związanego z jego wykorzystaniem oraz zapewnia możliwość terminowego wykorzystania takiego zabezpieczenia.

6. Operator SIPS korzysta ze skutecznego i elastycznego pod względem operacyjnym systemu zarządzania zabezpieczeniami.

7. Ustępu 1 nie stosuje się do SIPS Eurosystemu.

▼ M1*Artykuł 8***Ryzyko płynności**

1. Operator SIPS tworzy kompleksowe ramy zarządzania ryzykiem płynności powodowanym przez uczestników SIPS, banki rozrachunkowe, agentów *nostro*, banki powiernicze, podmioty zapewniające płynność i inne właściwe podmioty. Operator SIPS zapewnia uczestnikom odpowiednie narzędzia w celu skutecznego zarządzania płynnością oraz monitoruje i ułatwia gładki przepływ płynności w systemie.

2. Operator SIPS tworzy narzędzia operacyjne i analityczne pozwalające mu na bieżącą i terminową identyfikację, pomiar i monitorowanie przepływu rozrachunków i środków, w tym wykorzystanie płynności śróddziennej.

2a. Operator SIPS będący operatorem systemu DNS zapewnia, aby:

a) zobowiązania finansowe powstawały nie później niż w momencie, w którym polecenie przelewu zostaje uwzględnione przy obliczaniu pozycji rozrachunkowych netto dostępnych dla każdego uczestnika; oraz

b) najpóźniej w momencie, o którym mowa w lit. a), dostępne były odpowiednie środki płynne zgodnie z ust. 3–6.

3. Przez cały czas od momentu powstania zobowiązań finansowych operator SIPS utrzymuje odpowiednie środki płynne we wszystkich walutach, w których prowadzi działalność, aby móc dokonywać rozrachunku zobowiązań finansowych tego samego dnia w wielu potencjalnych sytuacjach skrajnych, lub zapewnia utrzymywanie takich środków płynnych przez uczestników. W odpowiednich przypadkach powyższe obejmuje rozrachunek śróddzienny lub wielodniowy. Scenariusze sytuacji skrajnych obejmują: a) niewykonanie zobowiązań w skrajnych, ale prawdopodobnych warunkach rynkowych przez uczestnika, który wraz ze swymi podmiotami powiązаныmi ma największe łączne zobowiązanie finansowe; oraz b) inne scenariusze zgodnie z ust. 11.

▼ M1

4. Operator SIPS dokonujący rozrachunku płatności jednostronnych w euro utrzymuje odpowiednie środki płynne zgodnie z ust. 3 lub zapewnia utrzymywanie takich środków płynnych przez uczestników, aby w przypadku niewykonania zobowiązań przez uczestnika, który wraz ze swymi podmiotami powiązanymi ma największe łączne zobowiązanie finansowe zgodnie z ust. 3 lit. a), móc terminowo dokonywać rozrachunku zobowiązań finansowych w którykolwiek z następujących sposobów:

- a) za pomocą środków pieniężnych z Eurosystemem; lub
- b) za pomocą kwalifikowanego zabezpieczenia zdefiniowanego w zasadach Eurosystemu dotyczących zabezpieczeń określonych w wytycznych Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/510 (EBC/2014/60) ⁽¹⁾ oraz wytycznych Europejskiego Banku Centralnego EBC/2014/31 ⁽²⁾, pod warunkiem że operator SIPS może wykazać, że takie zabezpieczenie jest łatwo dostępne i wymienne na środki pieniężne w tym samym dniu w ramach ustalonych wcześniej mechanizmów finansowania, także w skrajnych warunkach rynkowych.

5. Operator SIPS dokonujący rozrachunku płatności jednostronnych w euro utrzymuje dodatkowe środki płynne, zgodnie z ust. 3 lit. b), lub zapewnia utrzymywanie takich środków płynnych przez uczestników, w sposób, o którym mowa w ust. 4, lub w banku komercyjnym o wysokiej zdolności kredytowej, w formie jednego lub większej ilości następujących instrumentów:

- a) potwierdzonych linii kredytowych;
- b) potwierdzonych swapów walutowych;
- c) potwierdzonych transakcji repo;
- d) aktywów spełniających wymogi wskazane w art. 7 ust. 1, które są przechowywane przez powiernika;
- e) inwestycji.

Wszystkie te instrumenty muszą zapewniać dostępność środków pieniężnych w terminie pozwalającym na dokonanie rozrachunku w tym samym dniu. W szczególności operator SIPS musi być w stanie wykazać, że instrumenty niepieniężne są łatwo dostępne i wymienne na środki pieniężne w tym samym dniu w ramach ustalonych wcześniej mechanizmów finansowania, także w skrajnych warunkach rynkowych.

Operator SIPS ma obowiązek przygotowania się do wykazania przed właściwym organem w oparciu o odpowiednią ocenę wewnętrzną, że dany bank komercyjny ma wysoką zdolność kredytową.

⁽¹⁾ Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/510 z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie implementacji ram prawnych polityki pieniężnej Eurosystemu (EBC/2014/60) (Dz.U. L 91 z 2.4.2015, s. 3).

⁽²⁾ Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego EBC/2014/31 z dnia 9 lipca 2014 r. w sprawie dodatkowych tymczasowych środków dotyczących operacji refinansujących Eurosystemu i kwalifikowania zabezpieczeń oraz zmieniające wytyczne EBC/2007/9 (Dz.U. L 240 z 13.8.2014, s. 28).

▼ M1

6. Operator SIPS dokonujący rozrachunku płatności dwustronnych lub płatności jednostronnych w walutach innych niż euro utrzymuje odpowiednie środki płynne, zgodnie z ust. 3, lub zapewnia utrzymywane takich środków przez uczestników, w formach, o których mowa w ust. 5.

7. W przypadku uzupełnienia przez operatora SIPS środków, o których mowa w ust. 3, innymi aktywami, takie inne aktywa muszą być z dużym prawdopodobieństwem zbywalne lub stanowić akceptowalne zabezpieczenie (np. w przypadku linii kredytowych, swapów lub transakcji repo) – doraźnie po zaistnieniu przypadku niewykonania zobowiązań, nawet jeżeli nie może być to wcześniej ustalone lub zagwarantowane w skrajnych, ale prawdopodobnych warunkach rynkowych. W przypadku uzupełnienia przez uczestnika środków, o których mowa w ust. 3, innymi aktywami, operator SIPS zapewnia spełnianie przez takie aktywa wymogów określonych w zdaniu pierwszym niniejszego ustępu. Aktywa uznaje się za aktywa z dużym prawdopodobieństwem zbywalne lub stanowiące akceptowalne zabezpieczenie w przypadku uwzględnienia przez operatora SIPS zasad i praktyk właściwego banku centralnego dotyczących kwalifikowania zabezpieczeń.

8. Operator SIPS nie zakłada dostępności awaryjnego wsparcia kredytowego z banku centralnego.

9. Operator SIPS przeprowadza analizę due diligence w celu weryfikacji, czy każdy podmiot dostarczający SIPS środki płynne zgodnie z ust. 3: a) posiada odpowiednie i aktualne informacje pozwalające na określenie ryzyka płynności związanego z zapewnieniem środków pieniężnych lub aktywów oraz b) jest zdolny do zapewnienia wymaganych środków pieniężnych lub aktywów. Operator SIPS dokonuje weryfikacji spełniania wymogu przeprowadzania analizy due diligence co najmniej raz do roku. Jako podmioty zapewniające płynność akceptowane są tylko podmioty mające dostęp do kredytu z banku centralnego będącego emitentem danej waluty. Operator SIPS przeprowadza regularne testy procedur SIPS w zakresie dostępu do jego środków płynnych.

10. W przypadkach uzasadnionych względami praktycznymi operator SIPS mający dostęp do rachunków, usług płatniczych lub usług w zakresie papierów wartościowych banku centralnego jest zobowiązany do korzystania z tych usług.

11. Poprzez przeprowadzanie rygorystycznych testów warunków skrajnych operator SIPS określa kwotę potrzebną w celu spełnienia wymogów wynikających z ust. 3 i 4 oraz regularnie sprawdza, czy jego środki płynne są wystarczające dla ich spełnienia. Przeprowadzając testy warunków skrajnych, operator SIPS bierze pod uwagę szeroką gamę odpowiednich scenariuszy, w tym niewykonanie zobowiązań przez jednego lub większą liczbę uczestników tego samego dnia lub przez dwa lub większą liczbę następujących po sobie dni.

Przy rozważaniu takich scenariuszy uwzględnia się strukturę i sposób działania danego SIPS, a zakresem analizy obejmuje się wszystkie podmioty, które mogą narażać SIPS na istotne ryzyko płynności, w tym banki rozrachunkowe, agentów *nostro*, banki powiernicze, podmioty zapewniające płynność oraz powiązane infrastruktury rynku finansowego. W odpowiednich przypadkach scenariusze te odnoszą się do okresu wielodniowego.

▼ M1

12. Operator SIPS dokumentuje przyczyny utrzymywania przez siebie lub przez uczestników środków pieniężnych lub innych aktywów, a także dysponuje odpowiednimi rozwiązaniami dotyczącymi zarządzania w związku z takimi środkami pieniężnymi lub aktywami. Wprowadza on jasne procedury dotyczące przekazywania organowi zarządzającemu wyników przeprowadzanych przez siebie testów warunków skrajnych i wykorzystuje te wyniki w celu oceny ram zarządzania ryzykiem płynności, którymi dysponuje, oraz ich dostosowywania.

13. Operator SIPS wprowadza jasne zasady i procedury pozwalające SIPS na dokonywanie rozrachunku tego samego dnia oraz, w odpowiednich przypadkach, terminowego rozrachunku sróddziennego i wielodniowego zobowiązań finansowych w następstwie niewykonania zobowiązań przez jednego lub większą liczbę uczestników. Wspomniane zasady i procedury:

- a) odnoszą się do nieprzewidzianych i potencjalnie niepokrytych braków płynności;
- b) mają na celu uniknięcie niezrealizowania, unieważnienia lub opóźnienia rozrachunku zobowiązań finansowych tego samego dnia;
- c) wskazują na sposób uzupełnienia środków pieniężnych lub innych aktywów wykorzystywanych przez SIPS w okresie trwania warunków skrajnych w stopniu wymaganym zgodnie z ust. 3–5.

▼ B*Artykuł 9***Ostateczny rozrachunek**

Operator SIPS wprowadza zasady i procedury umożliwiające przeprowadzenie ostatecznego rozrachunku nie później niż na koniec dnia będącego zamierzoną datą rozrachunku.

*Artykuł 10***Rozrachunek pieniężny****▼ M1**

1. Operator SIPS dokonujący rozrachunku jednostronnych płatności w euro zapewnia dokonanie ostatecznego rozrachunku w pieniądzu banku centralnego. Operator SIPS dokonujący rozrachunku płatności na rzecz innych SIPS dokłada wszelkich starań, aby umożliwić takich innym SIPS rozrachunek nawet w sytuacjach nadzwyczajnych.

▼ B

2. Operator SIPS dokonujący rozrachunku płatności dwustronnych lub płatności jednostronnych w walutach innych niż euro zapewnia dokonanie ostatecznego rozrachunku w pieniądzu banku centralnego, jeżeli jest to możliwe i uzasadnione względami praktycznymi.

3. W przypadku braku użycia pieniądza banku centralnego operator SIPS zapewnia dokonanie rozrachunków pieniężnych przy pomocy aktywów rozrachunkowych o niskim ryzyku płynności lub pozbawionych takiego ryzyka.

▼ B

4. W przypadku dokonywania rozrachunku w pieniądzu banku komercyjnego operator SIPS monitoruje i ogranicza ryzyko kredytowe i ryzyko płynności wiążące się z komercyjnymi bankami rozrachunkowymi oraz zarządza tymi rodzajami ryzyka. W szczególności operator SIPS ustanawia surowe kryteria obowiązujące jego banki rozrachunkowe, odnoszące się m.in. do ich regulacji i nadzoru, zdolności kredytowej, kapitalizacji, dostępu do płynności i wiarygodności operacyjnej, a także monitoruje spełnianie tych kryteriów. Operator SIPS monitoruje także koncentrację ekspozycji kredytowych i ekspozycji płynności wobec komercyjnych banków rozrachunkowych danego SIPS, oraz nią zarządza.

5. Jeżeli operator SIPS dokonuje rozrachunku pieniężnego we własnych księgach, ma on obowiązek minimalizowania oraz ścisłej kontroli ryzyka kredytowego i ryzyka płynności.

6. Jeżeli rozrachunek odbywa się w pieniądzu banku komercyjnego, umowy prawne operatora SIPS z komercyjnym bankiem rozrachunkowym jasno wskazują:

- a) kiedy przewidywane jest przekazanie na księgi poszczególnych banków rozrachunkowych;
- b) że transfery mają być ostateczne w momencie ich dokonania;
- c) że otrzymane środki muszą być zbywalne tak szybko, jak to możliwe, a najpóźniej na koniec dnia.

*Artykuł 11***Płatność za płatność**

Operator SIPS korzystający z mechanizmu „płatność za płatność” eliminuje ryzyko podstawowe, zapewniając dokonanie ostatecznego rozrachunku danego zobowiązania, wyłącznie jeżeli dokonany jest również ostateczny rozrachunek zobowiązania powiązanego. Zasada ta obowiązuje niezależnie od tego, czy rozrachunek odbywa się na zasadzie brutto czy netto, oraz od tego, kiedy ma miejsce ostateczność rozrachunku.

*Artykuł 12***Zasady i procedury dotyczące niewykonania zobowiązań przez uczestników**

1. W swoich regulaminach i procedurach operator SIPS ustanawia definicję niewykonania zobowiązań przez uczestnika, która obejmuje przynajmniej niewywiązanie się przez uczestnika ze zobowiązań finansowych w momencie, gdy staną się one wymagalne, m.in. w związku z przyczynami o charakterze operacyjnym, niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy lub wszczęciem wobec takiego uczestnika postępowania upadłościowego. Operator SIPS dokonuje rozróżnienia pomiędzy automatycznym a uznaniowym stwierdzeniem niewykonania zobowiązań. W przypadku uznaniowego stwierdzenia niewykonania zobowiązań operator SIPS określa podmiot, do którego należy decyzja uznaniowa. Definicja ta podlega weryfikacji co najmniej raz do roku.

▼ B

2. Operator SIPS wprowadza regulaminy i procedury dotyczące niewykonania zobowiązań pozwalające mu na wykonywanie własnych zobowiązań w przypadku niewykonania zobowiązań przez uczestnika i odnoszące się do kwestii uzupełnienia środków w takich sytuacjach. Wspomniane regulaminy i procedury określają przynajmniej:

- a) działania, jakie operator SIPS może podjąć w przypadku niewykonania zobowiązań;
- b) czy działania takie są podejmowane automatycznie, czy na zasadzie uznaniowej, i środki, za pomocą których podejmowane są decyzje na zasadzie uznaniowej;
- c) potencjalne zmiany normalnych procedur rozrachunku operatora SIPS w celu zapewnienia terminowego rozrachunku;
- d) sposób zarządzania płatnościami na różnych etapach ich przetwarzania;
- e) prawdopodobną sekwencję działań;
- f) zadania, zakres zobowiązań i odpowiedzialności właściwych podmiotów, w tym uczestników wykonujących swoje zobowiązania;
- g) inne mechanizmy, które są aktywowane w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu niewykonania zobowiązań.

3. Operator SIPS ma obowiązek przygotowania się do wdrożenia regulaminów i procedur dotyczących niewykonania zobowiązań, w tym wszelkich uznaniowych procedur przewidzianych w regulaminach danego operatora SIPS. Operator SIPS zapewnia m.in.: a) możliwości operacyjne, w tym wystarczającą liczbę dobrze wyszkolonego personelu, pozwalające na terminowe wdrożenie procedur, o których mowa w ust. 2; oraz b) uregulowanie przez regulaminy i procedury SIPS kwestii dokumentacji, potrzeb dotyczących informowania i komunikacji oraz — w przypadku zaangażowania więcej niż jednej infrastruktury rynku finansowego lub więcej niż jednego organu — koordynacji.

4. Operator SIPS podaje do publicznej wiadomości kluczowe regulaminy i procedury, o których mowa w ust. 2, w tym przynajmniej informacje na temat:

- a) okoliczności, w jakich podejmowane są działania;
- b) tego, kto podejmuje wspomniane działania;
- c) zakresu podejmowanych działań;
- d) mechanizmów dotyczących zobowiązań operatora SIPS wobec uczestników wykonujących swe zobowiązania.

▼ B

5. Operator SIPS poddaje regulaminy i procedury SIPS, o których mowa w ust. 2, testom i przeglądowi co najmniej raz do roku lub po każdej istotnej zmianie wpływającej na te regulaminy i procedury. Operator SIPS włącza we wspomniane testy i przeglądy uczestników SIPS i odpowiednie podmioty zainteresowane.

▼ M1*Artykuł 13***Ogólne ryzyko prowadzenia działalności**

1. Operator SIPS ustanawia skuteczne systemy zarządzania i kontroli mające na celu identyfikację i monitorowanie ogólnego ryzyka prowadzenia działalności, w tym strat wynikających z nieodpowiedniej realizacji strategii biznesowej, ujemnych przepływów środków pieniężnych lub nieoczekiwanych i zbyt wysokich kosztów operacyjnych, a także mające na celu zarządzanie takim ryzykiem.

2. Operator SIPS dysponuje realistycznym planem naprawczym oraz, z wyłączeniem SIPS Eurosystemu, planem uporządkowanej likwidacji, zgodnie z wymogami art. 5 ust. 4.

3. Operator SIPS ustala, w oparciu o swój profil ogólnego ryzyka prowadzenia działalności oraz czas potrzebny na przeprowadzenie postępowania naprawczego lub uporządkowanej likwidacji w zakresie jego kluczowych rodzajów działalności i usług, wysokość aktywów potrzebnych do wdrożenia planów, o których mowa w ust. 2. Wysokość ta nie może być mniejsza niż wysokość bieżących kosztów operacyjnych w okresie sześciu miesięcy.

4. Na pokrycie kwoty, o której mowa w ust. 3, operator SIPS utrzymuje płynne aktywa netto finansowane z kapitału własnego, np. akcje własne, ujawniony kapitał rezerwowy lub inne rodzaje zatrzymanego zysku, pozwalające mu na nieprzerwane prowadzenie działalności. Aktywa te utrzymywane są niezależnie od środków utrzymywanych na pokrycie ryzyka niewykonania zobowiązań przez uczestników lub innych rodzajów ryzyka, o których mowa w art. 6 i 8. W celu uniknięcia podwójnych wymogów kapitałowych dopuszcza się wliczenie kapitału własnego utrzymywanego na podstawie międzynarodowych standardów kapitałowych dotyczących ryzyka.

5. Aktywa w rozumieniu ust. 4, utrzymywane w celu pokrycia ogólnego ryzyka prowadzenia działalności, cechują się odpowiednią płynnością i jakością, aby dostęp do nich mógł być uzyskany terminowo, oraz są odseparowane od aktywów operatora SIPS wykorzystywanych w celu prowadzenia bieżącej działalności. Operator SIPS ma możliwość realizacji aktywów utrzymywanych w celu pokrycia ogólnego ryzyka prowadzenia działalności przy niewielkim spadku ceny lub bez takiego spadku, tak aby w przypadku poniesienia strat wynikających z ogólnego ryzyka prowadzenia działalności mógł nieprzerwanie prowadzić działalność i świadczyć usługi.

▼ M1

6. Operator SIPS ustanawia realistyczny plan kapitałowy w celu pozyskania dodatkowego kapitału własnego, na wypadek gdyby jego kapitał własny uległ obniżeniu do kwoty bliskiej kwocie, o której mowa w ust. 3, lub poniżej tej kwoty.

7. Ustępy 3–6 nie mają zastosowania do SIPS Eurosystemu.

▼ B*Artykuł 14***Ryzyko powiernicze i ryzyko inwestycyjne**

1. Operator SIPS utrzymuje własne aktywa oraz aktywa uczestników u objętych nadzorem i podlegających regulacjom podmiotów (zwanymi dalej „powiernikami”), stosujących praktyki w zakresie rachunkowości, procedur bezpieczeństwa i kontroli wewnętrznych, które zapewniają pełną ochronę przed ryzykiem utraty tych aktywów w przypadku niewypłacalności, niedbalstwa, oszustwa, złego zarządzania lub niewłaściwego prowadzenia ewidencji przez powiernika lub subpowiernika.

2. Operator SIPS musi mieć możliwość terminowego dostępu do wszystkich aktywów własnych oraz aktywów zapewnionych przez uczestników.

3. Operator SIPS ma obowiązek dokonywania oceny oraz posiadania pełnej wiedzy na temat swoich ekspozycji wobec banków powierniczych, biorąc pod uwagę pełen zakres relacji łączącej go z każdym z takich banków.

4. Operator SIPS ustanawia strategię inwestycyjną, która jest spójna z jego ogólną strategią zarządzania ryzykiem i podlega pełnemu ujawnieniu uczestnikom. Wspomniana strategia inwestycyjna podlega przeglądowi co najmniej raz do roku.

5. Inwestycje operatora SIPS w ramach jego strategii inwestycyjnej powinny mieć formę roszczeń wobec dłużników wysokiej jakości lub być zabezpieczone przez takich dłużników. Operator SIPS określa kryteria definiujące dłużników wysokiej jakości. Przedmiotem inwestycji powinny być instrumenty o minimalnym ryzyku kredytowym, rynkowym i ryzyku płynności.

6. Ustępy 3–5 nie mają zastosowania do SIPS Eurosystemu.

*Artykuł 15***Ryzyko operacyjne**

1. Operator SIPS ustanawia skuteczne ramy w zakresie odpowiednich systemów, polityk, procedur i kontroli w celu identyfikacji i monitorowania ryzyka operacyjnego i zarządzania takim ryzykiem.

▼ M1

1a. Operator SIPS poddaje systemy, polityki operacyjne, procedury i kontrole przeglądowi, audytowi oraz testom, okresowo oraz po istotnych zmianach.

▼ B

2. Operator SIPS ustanawia cele dotyczące poziomu usług oraz wiarygodności operacyjnej, a także polityki opracowane dla osiągnięcia tych celów. Wspomniane cele i polityki podlegają przeglądowi co najmniej raz do roku.

3. Operator SIPS zapewnia dysponowanie przez SIPS w każdym momencie skalowalnymi możliwościami przetwarzania zwiększonej liczby płatności, która może być skutkiem wystąpienia zdarzeń skrajnych; operator SIPS zapewnia także zdolność SIPS do świadczenia takich usług na odpowiednim poziomie.

4. Operator SIPS ustala kompleksowe polityki w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i bezpieczeństwa informacji pozwalające na adekwatną identyfikację i ocenę wszystkich potencjalnych słabości i zagrożeń oraz na adekwatne zarządzanie nimi. Polityki te podlegają przeglądowi co najmniej raz do roku.

▼ M1

4a. Operator SIPS ustanawia skuteczne ramy dotyczące odporności cybernetycznej przewidujące odpowiednie środki w zakresie zarządzania w celu zarządzania ryzykiem cybernetycznym. Operator SIPS dokonuje identyfikacji swoich kluczowych rodzajów działalności i wspierających je aktywów oraz dysponuje odpowiednimi środkami w celu ochrony ich przed atakami cybernetycznymi, wykrywania takich ataków, odpowiadania na nie oraz powrotu do stanu sprzed takich ataków. Środki takie podlegają regularnemu testowaniu. Operator SIPS cechuje się wysokim poziomem znajomości sytuacji w zakresie zagrożeń cybernetycznych. Operator SIPS zapewnia funkcjonowanie procesu stałego doskonalenia i rozwoju umożliwiającego terminowe dostosowanie jego ram dotyczących odporności cybernetycznej do dynamicznego charakteru zagrożeń cybernetycznych, kiedy tylko zajdzie taka potrzeba.

▼ B

5. Operator SIPS ustala plan ciągłości działania, który odnosi się do wydarzeń stanowiących znaczne ryzyko zakłócenia działalności SIPS. Plan ten obejmuje wykorzystanie zastępczego budynku i zapewnia możliwość wznowienia działania kluczowych systemów informatycznych w ciągu dwóch godzin od takich wydarzeń. Plan ten umożliwia SIPS rozrachunek wszystkich płatności wymagalnych do końca dnia operacyjnego, w którym doszło do zakłócenia. Operator SIPS dokonuje testów oraz przeglądu planu co najmniej raz do roku.

6. Operator SIPS dokonuje identyfikacji kluczowych uczestników w szczególności w oparciu o liczbę i wartość płatności oraz ich potencjalny wpływ na innych uczestników oraz na SIPS jako całość w przypadku doświadczenia przez takich uczestników istotnego problemu operacyjnego.

7. Operator SIPS identyfikuje i monitoruje ryzyko, jakie kluczowi uczestnicy, inne infrastruktury rynku finansowego oraz dostawcy usług i świadczeń publicznych mogą stworzyć dla działalności SIPS, a także zarządza takim ryzykiem.

▼ M1*Artykuł 16***Kryteria dostępu i uczestnictwa**

1. Operator SIPS ustala i podaje do wiadomości publicznej niedyskryminujące kryteria dostępu do usług SIPS oraz do uczestnictwa w SIPS dla bezpośrednich oraz, w odpowiednich przypadkach, pośrednich uczestników, a także dla innych infrastruktur rynku finansowego. Kryteria te podlegają przeglądowi co najmniej raz do roku.

2. Kryteria dostępu i uczestnictwa, o których mowa w ust. 1, są uzasadnione względami bezpieczeństwa i skuteczności SIPS oraz rynków, na których SIPS świadczy usługi, a także dostosowane i odpowiednie w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest dany SIPS. Zgodnie z zasadą proporcjonalności operator SIPS ustala wymogi ograniczające dostęp do SIPS w możliwie najniższym stopniu. W przypadku odmowy dostępu wnioskującemu podmiotowi operator SIPS uzasadnia taką decyzję na piśmie w oparciu o kompleksową analizę ryzyka.

3. Operator SIPS na bieżąco monitoruje spełnianie przez uczestników kryteriów dostępu do SIPS i uczestnictwa w SIPS. Operator SIPS ustala niedyskryminujące procedury w zakresie zawieszenia uczestnictwa i uporządkowanego wypowiedzenia uczestnictwa w przypadku niespełniania przez danego uczestnika kryteriów oraz podaje do publicznej wiadomości odpowiednie kluczowe aspekty takich procedur. Operator SIPS dokonuje przeglądu wspomnianych procedur co najmniej raz do roku.

▼ B*Artykuł 17***Ustalenia dotyczące równoległego uczestnictwa****▼ M1**

1. Dla celów zarządzania ryzykiem operator SIPS zapewnia, aby zasady, procedury i ustalenia umowne dotyczące SIPS pozwalały na gromadzenie informacji na temat uczestnictwa pośredniego w celu identyfikacji i monitorowania istotnego ryzyka dla SIPS wiążącego się z uczestnictwem oraz zarządzania tym ryzykiem. Informacje te dotyczą przynajmniej:

- a) działalności uczestników bezpośrednich wykonywanej przez nich w imieniu uczestników pośrednich w stosunku do działalności na poziomie systemu;
- b) liczby uczestników pośrednich, którzy dokonują rozrachunku za pośrednictwem poszczególnych uczestników bezpośrednich;
- c) liczby i wartości płatności w SIPS pochodzących od każdego uczestnika pośredniego;
- d) liczby i wartości płatności, o których mowa w lit. c), w stosunku do płatności uczestnika bezpośredniego, za pośrednictwem którego uczestnik pośredni korzysta z dostępu do SIPS.

2. Operator SIPS identyfikuje istotne zależności pomiędzy bezpośrednimi i pośrednimi uczestnikami, które mogą mieć wpływ na SIPS, biorąc pod uwagę informacje, o których mowa w ust. 1.

▼ B

3. Operator SIPS identyfikuje uczestników pośrednich, którzy powodują istotne ryzyko dla SIPS oraz dla uczestników bezpośrednich, za pośrednictwem których korzystają oni z SIPS, w celu zarządzania tym ryzykiem.

4. Operator SIPS dokonuje przeglądu ryzyka wynikającego z ustaleń dotyczących równoległego uczestnictwa co najmniej raz do roku. W razie potrzeby operator SIPS podejmuje działania zaradcze w celu zapewnienia odpowiedniego zarządzania tym ryzykiem.

*Artykuł 18***Skuteczność i sprawność**

1. Operator SIPS ustanawia proces służący identyfikacji i spełnianiu potrzeb rynków, na których SIPS świadczy usługi, w szczególności w odniesieniu do:

- a) wyboru uzgodnień dotyczących rozliczeń i rozrachunku;
- b) struktury operacyjnej;
- c) zakresu produktów podlegających rozliczeniu i rozrachunkowi;
- d) wykorzystania technologii i procedur.

2. Operator SIPS powinien posiadać jasno określone cele i zadania; powinny one być możliwe do zmierzenia i osiągnięcia, np. w zakresie minimalnego poziomu usług, oczekiwań dotyczących zarządzania ryzykiem i priorytetów biznesowych.

3. Operator SIPS ustala mechanizmy pozwalające na regularny, przeprowadzany co najmniej raz do roku, przegląd wymogów określonych w ust. 1 i 2.

*Artykuł 19***Procedury i standardy w zakresie komunikacji**

Operator SIPS korzysta, wprost lub po dostosowaniu, z odpowiednich, akceptowanych w skali międzynarodowej, procedur i standardów dotyczących komunikacji w celu ułatwienia skutecznego przetwarzania płatności, rozliczeń, rozrachunku i ewidencji.

*Artykuł 20***Udostępnianie regulaminów, kluczowych procedur i danych rynkowych**

1. Operator SIPS przyjmuje jasne i wyczerpujące regulaminy i procedury, które podlegają pełnemu ujawnieniu uczestnikom. Odpowiednie regulaminy i kluczowe procedury podawane są także do wiadomości publicznej.

2. Operator SIPS ujawnia jasne opisy struktury i działania systemu, a także informacje na temat praw i obowiązków własnych oraz uczestników, umożliwiając uczestnikom ocenę ryzyka związanego z uczestnictwem w SIPS.

▼ B

3. Operator SIPS zapewnia wszelkie niezbędne dokumenty i szkolenia w celu ułatwienia uczestnikom zrozumienia regulaminów i procedur SIPS oraz ryzyka, jakie wiąże się dla nich z uczestnictwem w SIPS.

4. Operator SIPS podaje do publicznej wiadomości opłaty nakładane przez SIPS na poziomie poszczególnych oferowanych usług, a także politykę dotyczącą rabatów. Operator SIPS przedstawia jasne opisy usług podlegających opłacie dla celów porównawczych.

5. Operator SIPS przygotowuje i podaje do publicznej wiadomości odpowiedzi dotyczące zasad CPSS-IOSCO w zakresie ujawniania informacji przez infrastruktury rynku finansowego. Operator SIPS dokonuje aktualizacji podanych odpowiedzi w przypadku istotnych zmian systemu lub jego otoczenia, jednak co najmniej raz na dwa lata. Operator SIPS ujawnia także przynajmniej podstawowe dane dotyczące liczby i wartości transakcji.

▼ M1*Artykuł 21***Uprawnienia właściwego organu**

1. Właściwy organ ma prawo:
 - a) w dowolnym momencie uzyskać od operatora SIPS wszelkie informacje i dokumenty konieczne do oceny spełniania przez niego wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu lub do popierania sprawnego funkcjonowania systemów płatniczych na poziomie systemowym. Operator SIPS przekazuje właściwemu organowi odpowiednie informacje bez nieuzasadnionej zwłoki;

 - b) zażądać, aby operator SIPS wyznaczył niezależnego eksperta w celu przeprowadzenia dochodzenia lub niezależnego przeglądu działania danego SIPS. Właściwy organ ma możliwość nakładania wymogów dotyczących rodzaju eksperta, jaki ma zostać wyznaczony, charakteru i zakresu sprawozdania, jakie ma zostać przedłożone, postępowania ze sprawozdaniem, w tym dostępu do niego i publikacji niektórych jego elementów, a także ram czasowych jego przygotowania. Operator SIPS informuje właściwy organ o tym, jak nałożone wymogi zostały spełnione;

 - c) dokonywania czynności kontrolnych na miejscu lub delegowania przeprowadzania takich czynności. Jeżeli sposób prowadzenia czynności kontrolnych i ich skuteczność tego wymagają, właściwy organ może ich dokonywać bez wcześniejszego powiadomienia.

2. EBC przyjmie decyzję określającą procedurę oraz warunki wykonywania uprawnień, o których mowa w ust. 1.

▼ **M1***Artykuł 21a***Organizacja działań nadzorczych**

Właściwy organ może podejmować regularne lub doraźne działania nadzorcze w celu oceny spełniania przez operatora SIPS wymogów określonych w art. 3–21 lub w celu popierania sprawnego funkcjonowania systemów płatniczych na poziomie systemowym.

*Artykuł 21b***Poufność**

Informacje przekazywane przez operatora SIPS właściwemu organowi z zastrzeżeniem poufności mogą być przekazywane w ramach Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC). Informacje takie podlegają traktowaniu jak informacje poufne przez członków ESBC, zgodnie z wymogiem dotyczącym zachowania tajemnicy służbowej określonym w art. 37 ust. 1 Statutu ESBC.

*Artykuł 22***Środki korygujące**

1. W przypadku niezastosowania się przez operatora SIPS do postanowień niniejszego rozporządzenia lub w przypadku, gdy zachodzą uzasadnione podstawy, by podejrzewać, że operator SIPS nie zastosował się do postanowień niniejszego rozporządzenia, właściwy organ:

- a) powiadamia operatora SIPS na piśmie o charakterze niezastosowania się lub podejrzanego niezastosowania się do postanowień niniejszego rozporządzenia; oraz
- b) zapewnia operatorowi SIPS możliwość wypowiedzenia się i przedstawienia wyjaśnień.

2. Biorąc pod uwagę informacje przedstawione przez operatora SIPS, właściwy organ może nałożyć na operatora SIPS środki korygujące w celu usunięcia skutków niezastosowania się do postanowień rozporządzenia lub w celu uniknięcia powtórzenia się takiej sytuacji w przyszłości.

3. Właściwy organ może nakładać środki korygujące natychmiast, jeśli uzna, że niezastosowanie się do postanowień rozporządzenia jest na tyle istotne, że wymaga ono natychmiastowych działań. Właściwy organ swoją decyzję uzasadnia.

4. Właściwy organ inny niż EBC niezwłocznie informuje EBC o zamiarze nałożenia na operatora SIPS środków korygujących.

5. Środki korygujące mogą być nałożone niezależnie lub wraz z sankcjami nałożonymi na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 2532/98 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2532/98 z dnia 23 listopada 1998 r. dotyczące uprawnień Europejskiego Banku Centralnego do nakładania sankcji (Dz.U. L 318 z 27.11.1998, s. 4).

▼ M1

6. EBC przyjmie decyzję określającą procedurę działania w razie nałożenia środków korygujących.

*Artykuł 23***Sankcje**

W przypadku naruszenia niniejszego rozporządzenia EBC może nakładać sankcje. Sankcje takie są zgodne z rozporządzeniem (WE) nr 2532/98 oraz rozporządzeniem Europejskiego Banku Centralnego (WE) nr 2157/99 (EBC/1999/4) ⁽¹⁾. EBC przyjmuje decyzję w sprawie metodologii obliczania wysokości sankcji.

*Artykuł 24***Przegląd**

Rada Prezesów dokonuje przeglądu stosowania niniejszego rozporządzenia najpóźniej dwa lata od jego wejścia w życie, a następnie co trzy lata, i ocenia zasadność wprowadzenia do niego zmian.

▼ B*Artykuł 25***Przepisy końcowe**

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
2. Operatorzy SIPS mają rok od dnia, w którym zostaną poinformowani o decyzji Rady Prezesów, o której mowa w art. 1 ust. 2, na zastosowanie się do wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu.
3. Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (WE) nr 2157/99 z dnia 23 września 1999 r. dotyczące uprawnień Europejskiego Banku Centralnego do nakładania sankcji (EBC/1999/4) (Dz.U. L 264 z 12.10.1999, s. 21).